

ABN-KERNEN, vereniging van en voor scholieren met het oog op de verspreiding van het Algemeen Beschaafd Nederlands-ABN (1951-1982).

Op 18 januari 1951 verscheen in *De Standaard* een brief van Jan Lehembre waarin hij contact zocht met jongeren die wilden ijveren voor het ABN. Daarop volgde een contactdag in Antwerpen met een tiental aanwezige scholieren. Er werd in Antwerpen een centraal secretariaat opgericht onder

leiding van Rutger Demonie. De vereniging werd geleid door deze centrale secretaris, er was geen voorzitter. De provinciale afdelingen – vooral actief in Antwerpen, Oost-Vlaanderen en Limburg – hadden wel voorzitters. In Limburg werd dit Jaak Bouveroux en in Oost-Vlaanderen Wilfried Martens. De start van de ABN-kernen verliep zeer moeizaam; dit bleek onder meer uit de moeilijke verschijning van hun periodiek *Bouw*. Toen een aantal van de ABN-promotoren – onder meer Lehembre, Bouveroux, Willy Driessen, Fernand Brouwers, Lieve Koninckx, Lode Verhaegen en Martens – elkaar als student in Leuven terugvond kwam er meer structuur en vaart in het geheel. Er werd gebroken met Demonie en het centraal secretariaat werd overgebracht naar Leuven. Tot in 1964 was er een nauwe band met het Leuvense **Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond** (KVHV) waarvan de meesten ook actief lid waren; tot dan werd ook het secretariaat in gebouwen van het KVHV ondergebracht. Centraal secretaris werd Bouveroux. Toen die afstudeerde kreeg hij de titel van voorzitter. De leiding bleef echter bij de centrale secretaris, achtereenvolgens Koninckx, Jan Veestraeten, Mark Vlaeminck, Gust Meeusen, Michiel Vandenbussche en Geert van Istendael.

Op het hoogtepunt waren er aan zowat 350 colleges ABN-kernen actief en werd het tijdschrift *Bouw* verspreid op 10.000 à 15.000 exemplaren. Jaarlijks werd er een ABN-Zesdaagse georganiseerd, midden jaren 1960 zelfs een tijdlang een Veertiendaagse. Er werd heel wat propagandamateriaal verspreid ter promotie van het ABN en de kernen werkten mee aan manifestaties als welsprekendheidstornooien, toneelwedsstrijden en voordrachten.

De erkenning en bijgevolg subsidiëring van de vereniging door het ministerie van nationale opvoeding en cultuur in 1967, betekende een keerpunt voor de ABN-kernen. De leiding verschoof nu immers naar ouderen en niet het minst naar vrijgestelden. Er kwam nu ook een nationaal voorzitter, achtereenvolgens waren dit Hendrik Heidbuchel, Jef Lambrecht, Joos Florquin en Guido van Puyenbroeck. Het tijdschrift werd gesplitst in *Bouwtje* (basisonderwijs), *Bouw* (lager secundair) en *Bouw Verder* (hoger secundair). Tevens ging men nauw samenwerken met de **Vereniging voor Beschaafde Omgangstaal**. De professionalisering deed echter veel van de spontaniteit en het enthousiasme verdwijnen. Er begon een duidelijke afkalving. In juli 1982 bleek verder werken financieel niet meer haalbaar en werd de vereniging stopgezet.

WERKEN: *Steek mij op zak, promotor*, z.j.

LITERATUUR: G. Meeusen, 'Kent U de ABN-kernen', in *Nu Nog*, jg. 13 (1965), p. 132-133.

ILLUSTRATIE(S), zie: taal.

BART DE WEVER